

DIPUTACIÓ DE
VALÈNCIA

Protecció de Dades i Seguretat de la Informació

Butlletí protecció de dades

Butlletí del Departament de protecció de dades i Seguretat
de la Informació de la Diputació de València

Butlletí N.º 26 | Agost 2022

TRACTAMENT DE DADES DE CATEGORIA ESPECIAL

Í N D E X

TRACTAMENT DE DADES DE CATEGORIA ESPECIAL

	Pàgina
Introducció	2
Quines són les dades de categoria especial?	3
Quina protecció mereixen?	5
Altres dades equiparables	6
Notícies i material complementari	8

Us convidem a traslladar-nos aquelles temàtiques que resulten del vostre interès per als pròxims butlletins informatius. Aquestes peticions hauran de dirigir-se a:

Diputació de València

Dpt. De Protecció de Dades i
Seguretat de la Informació

Pl. de Manises, 4 46003 València

email: dpdsi@diva.es

SUBSCRIPCIONS

Si desitges subscriure's al nostre
Butlletí informatiu accedeix al
següent [enllaç](#)

INTRODUCCIÓ

Hi ha dades personals que, per la seua naturalesa, són **particularment sensibles**, per la qual cosa mereixen una **especial protecció**, ja que el context del seu tractament podria comportar importants riscos per als drets i les llibertats fonamentals dels interessats. El Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades (d'ara en avant, RGPD) estableix les tipologies de dades personals que entrarien dins d'aquestes categories especials de dades. Aquests, per la seua naturalesa especialment sensible, requereixen una major protecció que es concreta en uns **requisits extra respecte a un altre tipus de dades**, per exemple, quant a la legitimació per al tractament d'aquests.

“HI HA DADES PERSONALS QUE, PER LA SEUA NATURALES, SÓN PARTICULARMENT SENSIBLES, PER LA QUAL COSA MEREIXEN UNA ESPECIAL PROTECCIÓ, JA QUE EL CONTEXT DEL SEU TRACTAMENT PODRIA COMPORTAR IMPORTANTS RISCOS PER ALS DRETS I LES LLIBERTATS FONAMENTALS DELS INTERESSATS”.

QUINES SÓN LES DADES DE CATEGORIA ESPECIAL?

El RGPD qualifica, en el seu art. 9.1, com a categories especials de dades personals, els que revelen:

- ✓ Origen ètnic o racial
- ✓ Opinió política
- ✓ Conviccions religioses o filosòfiques
- ✓ Afiliació sindical
- ✓ Dades genètiques
- ✓ Dades biomètriques dirigides a identificar de manera unívoca a una persona física
- ✓ Dades relatives a la salut
- ✓ Dades relatives a la vida sexual o orientacions sexuals

El RGPD entén per:

DADES RELATIVES A LA SALUT

Dades personals relatives a la salut física o mental d'una persona física, inclosa la prestació de serveis d'atenció sanitària, que revelen informació sobre el seu estat de salut (art. 4.15 RGPD). Entre les dades personals relatives a la salut s'han d'incloure totes les dades relatives a l'estat de salut de l'interessat que donen informació sobre el seu estat de salut física o mental passat, present o futur. S'inclou la informació sobre la persona física recollida en ocasió de la seua inscripció a l'efecte d'assistència sanitària, o en ocasió de la prestació de tal assistència; tot número, símbol o dada assignada a una persona física que la identifique de manera unívoca a efectes sanitaris; la informació obtinguda de proves o exàmens d'una part del cos o d'una substància corporal, inclosa la procedent de dades genètiques i mostres biològiques, i qualsevol informació relativa, a títol d'exemple, a una malaltia, una discapacitat, el risc de patir malalties, l'historial mèdic, el tractament clínic o l'estat fisiològic o biomèdic de l'interessat, independentment de la seua font, per exemple un metge o un altre professional sanitari, un hospital, un dispositiu mèdic, o una prova diagnòstica in vitro (Considerant 35 RGPD).

DADES GENÈTIQUES

Dades personals relatives a les característiques genètiques heretades o adquirides d'una persona física que proporcionen una informació única sobre la fisiologia o la salut d'aqueixa persona, obtinguts en particular de l'anàlisi d'una mostra biològica de tal persona (art. 4.13 RGPD).

Ha d'entendre's per dades genètiques les dades personals relacionades amb característiques genètiques, heretades o adquirides, d'una persona física, provinents de l'anàlisi d'una mostra biològica de la persona física en qüestió, en particular a través d'una anàlisi cromosòmica, una anàlisi de l'àcid desoxiribonucleic (ADN) o de l'àcid ribonucleic (ARN), o de l'anàlisi de qualsevol altre element que permeta obtindre informació equivalent (Considerant 34 RGPD).

DADES BIOMÈTRIQUES

Dades personals obtingudes a partir d'un tractament tècnic específic, relatiu a les característiques físiques, fisiològiques o conductuals d'una persona física que permeten o confirmen la identificació única d'aquesta persona, com a imatges facials o dades dactiloscòpiques (art. 4.14 RGPD). Per exemple, els sistemes de registre diari de jornada que fan ús de l'empremta dactilar o reconeixement facial.

El tractament de fotografies no ha de considerar-se sistemàticament tractament de categories especials de dades personals, perquè únicament es troben compreses en la definició de dades biomètriques quan el fet de ser tractades amb mitjans tècnics específics permeta la identificació o l'autenticació unívoca d'una persona física.

“EL RGPD QUALIFICA COM A CATEGORIES ESPECIALS DE DADES PERSONALS AQUELLES QUE REVELEN L'ORIGEN ÈTNIC O RACIAL, LES OPINIONS POLÍTiques, LES CONVICIONS RELIGIOSES O FILOSÒFIQUES, O L'AFILIACIÓ SINDICAL, I EL TRACTAMENT DE DADES GENÈTIQUES, DADES BIOMÈTRIQUES DIRIGIDES A IDENTIFICAR DE MANERA UNÍVOCA A UNA PERSONA FÍSICA, DADES RELATIVES A LA SALUT O DADES RELATIVES A LA VIDA SEXUAL O LES ORIENTACIONS SEXUALS D'UNA PERSONA FÍSICA”.

QUINA PROTECCIÓ MEREIXEN?

Les dades de categoria especial, per la seua naturalesa especialment sensible, requereixen una major protecció que es concreta en uns requisits extra respecte a una altra mena de dades, per exemple:

Quant a la **LEGITIMACIÓ**, queda prohibit el tractament de dades personals de categoria especial, excepte quan concórrega alguna de les circumstàncies següents (art. 9.2 RGPD):

- ✓ **Consentiment explícit** del titular de les dades, excepte que pel Dret de la Unió o Estats membres no es puga alçar la prohibició.
- ✓ Tractament necessari perquè el responsable complisca amb **obligacions de Dret laboral, seguretat i protecció social**, si així ho autoritza el Dret de la Unió o conveni col·lectiu.
- ✓ Tractament necessari per a protegir **l'interés vital** de l'interessat o una altra persona física, en el cas que l'interessat no estiga capacitat, física o jurídicament, per a prestar el seu consentiment.
- ✓ Tractament realitzat per una **fundació, associació o una altra entitat sense ànim de lucre, la finalitat del qual siga política, filosòfica, religiosa o sindical**, sempre que el tractament es referisca als seus membres (antics o actuals) o persones que mantinguen contactes regulars, i que les dades no se cedisquen a tercers sense consentiment.
- ✓ Tractament referit a dades que l'interessat ha fet **manifestament públics**.
- ✓ Tractament necessari per a la **formulació, exercici o defensa de reclamacions** o quan els **tribunals** actuen en exercici de la seua funció.
- ✓ Tractament necessari sobre la base de **l'interés públic essencial**, sobre la base del Dret (UE o Estats membres), havent de ser proporcional a l'objectiu perseguit, respectant la protecció de dades i establint mesures per a protegir els interessos i drets fonamentals de l'interessat.
- ✓ Tractament per a **fins de medicina (preventiva/laboral), avaluació de la capacitat laboral del treballador, diagnòstic mèdic, prestació/tractament sanitari o social o gestió de sistemes i serveis d'assistència sanitària**.
- ✓ Tractament necessari per **raons d'interés públic en l'àmbit de la salut pública o per a garantir elevats nivells de qualitat i de seguretat de l'assistència sanitària i dels medicaments/productes sanitaris**, sobre la base del Dret (UE o Estats membres), adoptant mesures adequades per a protegir els drets i llibertats de l'interessat, en particular el secret professional.
- ✓ Tractament amb **finalitats d'arxiu en interés públic, investigació científica, històrica o estadística**, respectant la protecció de dades i establint mesures per a protegir els interessos i drets fonamentals de l'interessat.

A més, les dades de categoria especial requeririen de l'aplicació de **MESURES DE SEGURETAT REFORÇADES**. Per exemple, en enviar aquest tipus de dades per correu electrònic, hauríem d'aplicar alguna mesura de protecció addicional com el xifratge.

D'altra banda, el seu tractament a **gran escala** comporta l'obligació de realitzar una **AVALUACIÓ D'IMPACTE RELATIVA A la PROTECCIÓ DE DADES**.

ALTRES DADES EQUIPARABLES

Asseguda com és la relació de dades considerades de categoria especial, ens trobem amb una altra mena de dades que, fins i tot no estant en aquesta categorització, podrien equiparar-se a aquells i aplicar idèntiques mesures per a la seua protecció. En concret, esmentarem la següent tipologia de dades:

- **DADES DERIVADES D'ACTES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE**

En relació amb les dades derivades d'actes de violència de gènere, encara que no consten en la relació de dades considerades de categoria especial del RGPD i LOPDGDD, ni constaven tampoc en la relació de l'antiga LOPD, tradicionalment s'han vingut considerant com a tal perquè la seguretat que es va preveure en l'article 81.3 del 'Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal' (RDLOPD) era la mateixa que per a les dades de categoria especial, això és, la de nivell alt. Al nostre entendre, han de continuar concebent-se com a dades especialment protegides, als quals s'aplicaria idèntiques previsions que per als de categoria especial.

A més, també trobem informes de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades (AEPD) i del Consell de Transparència i Bon Govern (CTBG) que confereixen a aquesta mena de dades una protecció especial, assimilable a la de les "dades de categoria especial":

Informe conjunt de l'AEPD i CTBG de 24 de juny de 2015 (CI/001/2015):

*"no se facilitará el acceso cuando el acceso afecte a uno o varios empleados o funcionarios públicos que se encuentren en una **situación de protección especial** – p.ej. la de víctima de violencia de género o la de sujeto a una amenaza terrorista – que pueda resultar agravada por la divulgación de una información relativa al puesto de trabajo que ocupan".*

Informe de l'AEPD N/REF: 373514/2015:

*"esta Agencia ha venido señalando que el órgano que publica un acto o comunicación debe examinar la finalidad de la publicación, de modo que se protejan los datos de las personas, **evitando la publicación de datos especialmente protegidos y teniendo presente las especiales necesidades de protección de los datos de algunos colectivos como el de los menores o las víctimas de violencia de género**".*

"A LES DADES DERIVADES D'ACTES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE, ENCARA QUE NO CONSTEN EN LA RELACIÓ DADES CONSIDERADES DE CATEGORIA ESPECIAL, SE'LS HAURIA D'APLICAR EL NIVELL DE PROTECCIÓ D'AQUESTS ÚLTIMS".

- **DADES RELATIVES A CONDEMNES I INFRACCIONS PENALS**

Encara que no es recull expressament en la relació de categories especials de dades del RGPD, les «dades d'infraccions i condemes penals» també podrien equipar-se a vegades a aquests, ja que en gran part de la regulació del RGPD es preveuen idèntiques prescripcions o consideracions en llaures a la seua protecció.

En el RGPD trobem diversos exemples, on hi ha una equiparació en la mesura prevista per a les dades de categoria especial (article 9) i de condemes i infraccions penals (article 10):

(i) Article 37 “Designación del delegado de protección de datos”:

“1. El responsable y el encargado del tratamiento designarán un delegado de protección de datos siempre que:)...) c) las actividades principales del responsable o del encargado consistan en el tratamiento a gran escala de categorías especiales de datos personales con arreglo al artículo 9 y de datos relativos a condenas e infracciones penales a que se refiere el artículo 10”.

(ii) Article 30 “Registro de las actividades de tratamiento”:

“5. Las obligaciones indicadas en los apartados 1 y 2 no se aplicarán a ninguna empresa ni organización que emplee a menos de 250 personas, a menos que el tratamiento que realice pueda entrañar un riesgo para los derechos y libertades de los interesados, no sea ocasional, o incluya categorías especiales de datos personales indicadas en el artículo 9, apartado 1, o datos personales relativos a condenas e infracciones penales a que se refiere el artículo 10”.

(iii) Article 35 “Evaluación de impacto relativa a la protección de datos”:

“3. La evaluación de impacto relativa a la protección de los datos a que se refiere el apartado 1 se requerirá en particular en caso de: b) tratamiento a gran escala de las categorías especiales de datos a que se refiere el artículo 9, apartado 1, o de los datos personales relativos a condenas e infracciones penales a que se refiere el artículo 10”.

Així i tot, no per aquest fet podem encunyar el terme de categoria especial a aquesta tipologia de dades.

“ENCARA QUE NO ES RECU LL EXPRESSAMENT EN LA RELACIÓ DE CATEGORIES ESPECIALS DE DADES DEL RGPD, LES «DADES D'INFRACCIONS I CONDEMNES PENALS» TAMBÉ PODRIEN EQUIPAR-SE A VEGADES A AQUESTS, COM QUE EN GRAN PART DE LA REGULACIÓ DEL RGPD ES PREVEUEN IDÈNTIQUES PRESCRIPCIONS O CONSIDERACIONS A FI DE LA SEUA PROTECCIÓ. AIXÍ I TOT, NO PER AQUEST FET PODEMOS ENCUNYAR EL TERME DE «CATEGORIA ESPECIAL» A AQUESTA TIPOLOGIA DE DADES.”

MATERIAL COMPLEMENTARI

- “Protección de Datos: Guía para el Ciudadano” Pàg. 13 et seq. (AEPD). Consulta la Guia en aquest [enllaç](#).
- “Protección de Datos y Administración local”. Pàg. 14 et seq. (AEPD). Consulta la Guia en aquest [enllaç](#).
- FAQS sobre categories especials de dades (APDCAT). Consulta aquest [enllaç](#).
- Informe de 24 de juny de 2015 - CI/001/2015- (AEPD i CTBG). Consulta l'informe en aquest [enllaç](#).
- Informe N/*REF: 373514/2015 (AEPD). Consulta l'informe en aquest [enllaç](#).
- Blog: “¿Qué datos biométricos se conciben como de categoría especial?” (Associació Espanyola per a la Qualitat). Consulta l'article en aquest [enllaç](#).

NOTÍCIES

- **L'AEPD sanciona a una acadèmia d'activitats d'estiu que no desvincula el consentiment per a la realització de les activitats d'estiu del consentiment per a la presa i publicació de fotografies dels menors.**

En el present cas, la part reclamant denuncia a la part reclamada perquè en el contracte d'activitats d'estiu de menors que duu a terme aquesta última, els pares d'aquests menors han de signar un contracte que no desvincula el consentiment per a la realització d'aquestes activitats d'estiu objecte del contracte, del consentiment o no per a la presa de fotografies dels menors i utilitzar-les com a reclam publicitari. L'AEPD considera que estem davant un tractament il·lícit de dades personals, ja que la captació i publicació d'imatges dels menors requereix d'un consentiment diferenciat, tant de la presa de fotografies com de la possible publicitat d'aquestes. Per tant, hauria d'haver-hi almenys tres sol·licituds de consentiment clarament diferenciades al llarg del contracte per a complir amb la normativa de protecció de dades de caràcter personal: primer, per a la formalització del contracte; segon, per a la presa de fotografies; i tercer, sobre la finalitat publicitària d'aquestes. El seu incompliment suposa la infracció de l'article 7 del RGPD.

Consulta la Resolució en aquest [enllaç](#).

- **Entra en vigor la Llei 15/2022, de 12 de juliol, integral per a la igualtat de tracte i la no discriminació**

La norma conté preceptes que fan referència a la protecció de les dades de les persones, per exemple, pel que fa a l'elaboració d'estadístiques i estudis necessaris per a fer efectives les disposicions d'aquesta norma; al deure de col·laboració que s'exigeix a les administracions públiques i particulars amb l'Autoritat Independent per a la Igualtat de Tracte i la No Discriminació; o referent als algorismes involucrats en la presa de decisions.

Consulta la norma en aquest [enllaç](#).